

26 C.3 2011

CEB Nr. 6/143

RAPORT

asupra proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2011 (nr.675 din 14 martie 2011)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2011, înaintat de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege este elaborat conform prevederilor Legii privind sistemul bugetar și procesul bugetar și altor acte legislative, ce reglementează aspectele bugetar-fiscale.

Obiectivul primordial al politicii de bază, tratat de Guvern pentru anul 2011, rezidă în asigurarea stabilității și durabilității macroeconomice, politicii bugetar-fiscale prudente și durabile; îmbunătățirea și menținerea la nivel optim a calității serviciilor publice; eficientizarea prestațiilor sociale prin implementarea treptată a sistemului de ajutor social; onorarea obligațiilor externe; consolidarea managementului finanțelor publice și transparenței utilizării acestora.

Pentru asigurarea realizării acestor obiective, activitatea de bază a Guvernului este orientată spre continuarea ajustării structurale a bugetului și reducerea deficitului bugetar ce ar permite bugetului, iar poziția fiscală să fie mai solidă pentru a înfrunța eventualele riscuri macroeconomice.

- **Estimarea veniturilor bugetului public național** s-a realizat pe baza indicatorilor macroeconomici proiectați pentru anul 2011 și a reglementărilor în domeniul fiscal care urmează să intre în vigoare.

Bugetul public național este formulat pentru anul 2011 la un nivel al veniturilor de 37,8% din PIB, în descreștere cu 0,5 puncte procentuale față de anul 2010, și un nivel al cheltuielilor de 39,7% din PIB, în descreștere cu 1,1 puncte procentuale față de anul 2010 executat, cu un deficit bugetar estimat la 1,9% din PIB, în descreștere cu 0,6% față de anul 2010.

Produsul intern brut prognozat pentru anul 2011 este în mărime de 82,1 mlrd. lei în creștere comparativ cu 2010 în mărime de 71,8 mlrd. lei. Pentru anul 2011 bugetul public național este estimat la venituri - în mărime de 31 mlrd. 016,1 mil. lei, în creștere comparativ cu anul 2010 cu 3 mlrd. 465,2 mil. lei, la cheltuieli - 32,6 mlrd. lei, în creștere cu 3,3 mlrd. lei comparativ cu 2010, și un deficit de 1 mlrd. 595,8 mil. lei - în descreștere comparativ cu anul 2010 executat în mărime de 1 mlrd. 778,0 mil. lei.

Proiecția veniturilor și cheltuielilor bugetului public național preconizate pe anul 2011 reflectă următoarele aspecte:

În structura veniturilor publice pe anul 2011, partea majoră - 61,5%, o dețin veniturile bugetului de stat, 11,0% - veniturile bugetelor UAT, 22,0% - veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat și 5,5% - veniturile fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

La partea de cheltuieli componentele bugetului public național de nivel central programate pe anul 2011 au o creștere relativă, față de executarea preliminară în anul 2010, respectiv: bugetul de stat - cu 8,3%, bugetul asigurărilor sociale de stat - cu 8,2%, fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală - cu 9,1% și cheltuielile bugetelor UAT cu cel puțin 7,8 %.

La capitolul venituri ale bugetului public național pe anul 2011

Pe principalele grupuri de venituri ale bugetului public național ponderea o dețin veniturile fiscale, în anul 2011 acestea vor constitui circa 83,1%, față de 80,8% realizate în anul 2010. Din totalul acestora, 43,8% le revin veniturilor directe și 56,2% - veniturilor indirecte.

Ca pondere în PIB veniturile directe se vor menține la nivelul anului 2010 și vor constitui - 13,6%, iar veniturile indirecte circa 17,5% față de 17,1% în anul 2010.

Veniturile nefiscale și veniturile fondurilor și mijloacelor speciale ca pondere în PIB vor fi la nivel de 4,0% și ca pondere în suma totală, aceste venituri vor fi menținute la nivel de 10,6%.

Întrări din granturi se prevăd din surse externe care vor constitui 2146,0 mil. lei, și granturi interne 13,8 mil. lei. În totalul veniturilor bugetului public național, ponderea granturilor va constitui 7,0% și în PIB - 2,6%.

La capitolul cheltuieli ale bugetului public național pe anul 2011

Comparativ cu anul precedent, ponderea cheltuielilor în PIB pe majoritatea sectoarelor se reduce, fenomen ce reiese dintr-o politica de comprimare a sectorului public pe piața serviciilor. Astfel, raportul cheltuielilor publice în PIB s-a redus de la 40,8% în 2010 executat la 39,7% în proiect pe 2011.

Ca pondere în PIB, pentru sectoarele sociale sunt prevăzute mijloace în mărime de 28,1%, urmate de sectoarele economice - 4,8%, menținerea ordinii publice, apărarea și securitatea statului - 2,2%, serviciile de stat cu destinație generală - 1,8%.

Pe categorii economice este tendința de descreștere a cheltuielilor curente ca pondere în PIB de la 36,1% în anul 2010 pînă la 34,6% în anul 2011, și de majorare a cheltuielilor capitale de la 4,8% în anul 2010 pînă la 5,2% în anul 2011.

Transferurile către populație din bugetul public național pentru anul 2011 dețin partea majoră – circa 1/3 din cheltuielile totale (13,2% în PIB) și constituie 10 mlrd. 872,3 mil. lei, cu 890,4 mil. lei mai mult decît au fost transferate populației în 2010.

- **Parametrii bugetului de stat pe anul 2011**

Pe anul 2011 abordarea bugetului de stat este de a asigura pe baza unei viziuni coerente care va menține stabilitatea macroeconomică, sumele necesare continuării reformelor structurale economice și sociale, cît și tendința îmbunătățirii colectării și întăririi disciplinei fiscale.

Veniturile bugetului de stat pe anul 2011 pe toate componentele sînt estimate în sumă totală de 19 mlrd. 087,2 mil. lei, cu o creștere față de anul 2010 - de 1 mlrd. 917,2 mil. lei sau 11,2%.

Partea preponderentă a veniturilor bugetului de stat – 77,7% o vor deține încasările veniturilor fiscale, cu o creștere față de anul 2010 cu 16,4%, iar veniturile nefiscale vor constitui 3,94% în descrește în comparație cu anul 2010 cu 27,0%, ce se explică prin anularea pe parcursul anului 2010 a unor taxe și încasări nefiscale precum și de reducerea esențială a soldului profitului net al BNM destinat transferării la buget.

Veniturile fondurilor speciale și mijloacelor speciale (fără granturi) în veniturile totale ale bugetului de stat se prognozează ca pondere în suma totală a veniturilor bugetului de stat, în mărime de 1,5% și 5,7% respectiv.

Pentru anul 2011 intrările de granturi se prognozează cu o majorare față de executat preliminar 2010 cu 7,8% și vor constitui ca pondere în suma totală a veniturilor bugetului de stat 11,0%.

În comparație cu veniturile bugetare pe anul 2010 pentru anul bugetar 2011 se prognozează majorarea veniturilor de la aplicarea TVA cu 1,5 mlrd. lei, accizelor cu 401,2 mil. lei, impozitelor pe venit cu 29,7 mil. lei, taxelor rutiere cu 2,9 mil. lei, taxelor vamale cu 115,1 mil. lei, taxelor pentru efectuarea procedurilor vamale cu 40,4 mil. lei, impozitul privat cu 2,1 mil. lei, taxa de licență pentru anumite genuri de activitate cu 5,1 mil. lei, dividende aferente cotei de participare a statului în societățile pe acțiuni cu 56,4 mil. lei, ș.a.

Vor fi în descreștere acumulările de la defalcările de la profit net al întreprinderilor de stat cu 2,4 mil. lei.

Obiectivele cheie ale politicii bugetare sînt reafirmarea politicilor publice în sectoarele ce țin de coeziunea socială, sănătate, învățămînt, susținerea programelor de investiții, ș.a.

Pentru anul 2011, **cheltuielile bugetului de stat** pe toate componentele se estimează la general în sumă totală de 20 mlrd. 354,1 mil. lei, în raport cu bugetul de stat realizat în anul 2010, acestea sînt în creștere cu 1 mlrd. 562,2 mil. lei sau cu 8,3%.

Pe componenta de bază cheltuielile bugetului de stat pe anul 2011 se estimează în sumă de 17 mlrd. 171,8 mil. lei și dețin ponderea majoră în structura cheltuielilor bugetului de stat - circa 84,4%, în creștere comparativ cu 2010 cu 719,6 mil. lei sau cu 4,4%. Din suma totală a cheltuielilor componente de bază 51,6% se vor utiliza pentru finanțarea programelor autorităților publice centrale, iar 48,4% - sînt transferuri la alte bugete (bugetele unităților administrativ-teritoriale, BASS, FAOAM).

Din contul mijloacelor speciale ale instituțiilor publice s-au inclus cheltuieli în sumă de 1 mlrd. 196,3 mil. lei, cu o majorare de 12% față de executat în anul 2010. Ca pondere în volumul total de cheltuieli, mijloacele speciale constituie 5,9% comparativ cu 5,7% în anul 2010.

Fonduri speciale pe anul 2011 însumează la partea de cheltuieli 264,5 mil. lei cu 3,4 mil. lei mai mult decît în anul 2010. În raport cu volumul de cheltuieli totale ale bugetului de stat acestea reprezintă 1.3%.

Pentru realizarea proiectelor cu finanțare externă pentru anul 2011, la partea de cheltuieli, se prevăd mijloace în sumă de 1 mlrd. 732,4 mil. lei, cu 717,4 mil. lei mai mult față de cele executate în anul 2010.

Din evoluția cheltuielilor bugetului de stat pe toate componentele sub aspect funcțional comparativ cu cele ale anului 2010, observăm că vor beneficia de o creștere a cheltuielilor unele domenii bugetare, printre care: la ocrotirea sănătății - cu 114,1 mil. lei, asigurare și asistență socială - cu 32,2 mil. lei, învățămînt - cu 115,9 mil. lei, cultură, artă, sport și acțiuni pentru tineret - cu 50,6 mil. lei, protecția mediului - cu 48,9 mil. lei, gospodăria drumurilor - cu 551,6 mil. lei, ș.a.

Cheltuielile curente ale bugetului de stat pe anul 2011 însumează 16 mlrd. 559,3 mil. lei, cu o majorare de 365 mil. lei sau cu 2,3% comparativ cu cele realizate în anul 2010.

Cheltuielile de personal pentru instituțiile finanțate de la bugetul de stat pentru anul 2011 pe toate componentele constituie 3 mlrd. 623,6 mil. lei și sînt în creștere cu circa 5,6 % față de cele executate în anul 2010.

Cheltuielile pentru mărfuri și servicii pe anul 2011 însumează 2 mlrd. 042,2 mil. lei, și comparativ cu anul 2010 executat, aceste cheltuieli se majorează cu 15,5%.

Cheltuielile pentru achitarea dobînzilor aferente datoriei de stat în anul 2011 constituie 682,3 mil. lei, cu 134,7 mil. lei mai mult decît a fost executat în 2010, dintre care dobînzile aferente datoriei interne constituie 485,2 mil. lei și pentru datoria externă - 197,1 mil. lei.

Transferurile curente în economie vor constitui 308,4 mil. lei, cu 131,5 mil. lei sau cu 33% mai puțin decât în anul 2010, ce reiese din îngustarea subiectelor de subvenționare în agricultură și menținerea subvențiilor în domeniile cu eficiență majoră, cât și ca rezultat al redistribuirii subvențiilor spre cele capitale, reducere în special la sectorul agricol în legătură cu restructurarea susținerii de către stat în favoarea cheltuielilor capitale în acest sector.

Transferuri către populație - se prevăd alocații în sumă de 1 mlrd. 258,5 mil. lei, cu 246,7 mil. lei sau 24,4% mai mult decât cele executate în anul 2010.

Cheltuielile capitale ale bugetului de stat pe 2011 pe toate componentele se preconizează în sumă de 3 mlrd. 844,7 mil. lei (18,9% din suma totală de cheltuieli), cu 1 mlrd. 128,8 mil. lei sau 41,6% mai mult decât cele executate în anul 2010.

Pentru investiții capitale în construcții din bugetul de stat în anul 2011 din toate sursele se vor direcționa în total 1 mlrd. 090,5 mil. lei, cu 555,7 mil. lei mai mult decât a fost executat în anul 2010. Pentru anul 2011 investițiile capitale sînt orientate prioritar în transporturi și gospodăria drumurilor, gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe, care vor consuma circa 76,0 % din volumul de investiții pe 2011 din toate sursele.

Din contul creditelor și granturilor externe, acordate de către organizațiile internaționale în cadrul realizării proiectelor investiționale în sumă de 764,1 mil. lei, 412,3 mil. lei sau 54,0% vor fi direcționate în vederea implementării Proiectului de susținere a Programului în sectorul drumurilor și altor proiecte în acest sector, iar 148,0 mil. lei sau 19% – pentru proiectele în domeniul dezvoltării sistemelor de aprovizionare cu apă și de canalizare și proiectul „Construcția locuințelor sociale”.

Pentru realizarea Proiectului energetic II sunt prevăzute 69,5 mil. lei sau 9,0% din totalul alocațiilor cu caracter investițional din surse externe.

Pentru reparațiile capitale de la bugetul de stat în anul 2011 se vor direcționa mijloace în sumă totală de 280,4 mil. lei.

Fondul de susținere a producătorilor agricoli este în mărime de 250,0 mil. lei.

Fondul rutier pe anul 2011 este inclus în sumă de 787,9 mil. lei.

• Deficitul de casă al bugetului de stat pe toate componentele pe anul 2011 se estimează în sumă de 1 mlrd. 266,9 mil. lei.

Sursele de finanțare a deficitului vor fi constituite din:

- emisia valorilor mobiliare de stat;
- intrări de împrumuturi, și anume: împrumuturi pentru susținerea bugetului și împrumuturi pentru proiecte finanțate din surse externe;
- mijloacele din vânzarea și privatizarea patrimoniului public.

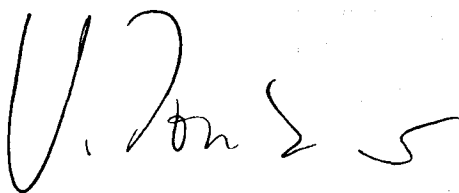
• Soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2011 se preconizează a fi 20 mlrd. 602,3 mil. lei, comparativ cu situația de la 31 decembrie 2010 se va majora cu 1 mlrd. 731,5 mil. lei. Ponderea datoriei de stat în PIB la sfârșitul anului 2011 va constitui 25,1%, ceea ce va fi cu 1,2 puncte procentuale mai puțin decât la finele anului 2010. În structura datoriei de stat ponderea datoriei de stat externe va constitui 72,8%, iar ponderea datoriei de stat interne – 27,2%.

Capacitatea bugetului pe anul 2011 asigură în mare parte cerințele de cheltuieli înaintate de către autoritățile publice. Totodată, sînt necesitățile care nu sînt acoperite. Acest fapt impune Guvernul să promoveze o politică bugetară axată pe raționalizarea și eficientizarea cheltuielilor.

Din partea comisiilor permanente, Direcției juridică a Aparatului Parlamentului sunt avize pozitive, propunerile și obiecțiile vor fi examinate în lectura a treia, iar îmbunătățirea părții textuale a legii vor fi luate în considerație la redactarea finală a proiectului.

Pornind de la cele relatate, putem constata că proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2011 se încadrează în strategia de consolidare și gestionare a finanțelor publice, raportate la politicile strategiilor economice aplicate de Guvern, pentru care în anul 2011 se va continua promovarea unei politici bugetare orientate spre asigurarea și menținerea stabilității social-economice.

În temeiul celor expuse, Comisia economie, buget și finanțe înaintează Parlamentului spre aprobare în primă lectură concepția proiectului prezentat și în lectura a doua a veniturilor în sumă de 19 miliarde 087 milioane 181,7 mii lei și al cheltuielilor – în sumă de 20 miliarde 354 milioane 074,1 mii lei, cu o depășire a cheltuielilor asupra veniturilor de 1 miliard 266 milioane 892,4 mii lei.

Veaceslav IONIȚĂ

Președintele Comisiei